PORTRÉ

Rofusz Ferenc

Az Oscar-díjas és Kossuth-díjas magyar rajzfilmrendező 1946. augusztus 19-én született Budapesten. Már általános iskolás korában érdeklődött a filmkészítés iránt, így a Dési Huber Istvánról elnevezett rajzkörbe, illetve a Ferenczy szakkörbe járt. Később a Mafilm vállalatnál kezdett dolgozni, mint díszletfestő és trükkfilmrajzoló. Ezután animátorként folytatta a pályáját a Pannónia Film stúdiónál. Közreműködött az 1973-ban bemutatott János vitéz elkészítésében, majd Jankovics Marcell mellett társrendezője volt a Gusztáv sorozatnak. Első önálló animációs fi lmjét (Kő) Nepp József ötlete alapján alkotta meg 1974-ben. Következő munkája, a háromperces A légy az 1981-ben Oscar-díjat kapott a legjobb animációs rövidfi lm kategóriában. Egy évvel később elkészítette a Holtpont című önálló animációs fi lmjét. A Gravitáció című művének forgatókönyvét majd tíz évvel korábban beadta, de a fi lm csak 1984-ben készült el (mely produkciót számos nemzetközi fi lmszemlén díjazták). 1988-ban Kanadába telepedett le, és a Nelvana rajzfi lmstúdióban kezdett dolgozni, később saját stúdiót is alapított Super Fly Films néven. 2002 óta ismét Magyarországon él, és saját stúdiójában tevékenykedik. 2011-ben Kossuth-díjjal méltatták. A fontosabb munkái közé tartozik még a Hoppi mesék (2015), illetve a 2019-ben bemutatott Az utolsó vacsora című tizenegy perces animáció. 2017-ben az Amerikai Filmakadémia beválasztotta a tagjai közé, így ő is szavazhat az Oscar-jelöltekről és -díjakról.

A légy című munkáját 1981-ben az Amerikai Filmakadémia Oscar-díjjal jutalmazta a legjobb animációs rövidfilm kategóriában.

NAPTÁR

Július 14., szerda
Az évből 195 nap telt el, hátravan még 170.

Névnapok: Örs, Stella
Egyéb névnapok: Emánuel, Esztella, Ferenc, Henrik, Herkules, Jusztusz, Ladomér, Örsi, Vladimír, Zalán

Katolikus naptár: Lelliszi Szent Kamill, Örs, Stella
Református naptár: Örs
Unitárius naptár: Örs
Evangélikus naptár: Örs, Stella
Zsidó naptár: Áv hónap 5. napja

Az **Örs** török gyökerű, régi magyar férfinév, mely Anonymus királyi krónikás Gesta Hungarorum (Magyarok tettei) című művében jelent meg először, jelentése: hős férfi. A név Kézai Simon középkori történetíró írásaiban és Kálti Márk Képes krónikájában is szerepel az úgynevezett hét kapitány egyikeként.
A **Stella** latin eredetű női név, jelentése: csillag. Rokon nevek: Esztel la, Eszter. **Estelle Getty** (1923–2008) amerikai színésznő volt, akit az Öreglányok című sorozatban nyújtott alakításáért háromszor jelöltek Aranyglóbusz díjra (amiből egyet elnyert).

TUDÁSTÁR

A mosószerek története

A mai formában vett mosószerek első formái a textíliák létrehozásával párhuzamosan jelentek meg. Az ókori egyiptomiak növényi zsírokból, illetve alkáli sókból készített anyagokkal tisztították ruháikat; ezek voltak a szappanok ősei, amelyet a keresztes lovagok terjesztették el Európa területén. A szappan-előállítás a szódagyártás elterjedésével vált igazán gazdaságossá, így több háztartásba el tudott jutni; tömeges megjelenése a 18. század közepén következett be. A szintetikus mosópor feltalálása az I. világháborúhoz köthető. Ekkoriban nehéz volt zsírhoz jutni, ennek következtében Otto Röhm német vegyész kidolgozott egy vegyi alapú mosószert. Rendkívüli hatékonyságának köszönhetően a gyártók később ezt előnyben részesítették a szappannal szemben. A szer fejlesztésében a Fritz Henkel német vállalkozónak is fontos szerepe volt. Az 1950-es években a poralapú termékek mellett megjelentek a folyékony szerek, illetve fehérítők, majd a folteltávolítók és a hidegben oldódó mosóporok. A 2000-es években a mosókapszulák is a mosás alternatívájává váltak. A mai mosószerek megközelítőleg több mint tíz összetevőből állnak.

EZEN A NAPON

232 éve
Július negyedike a franciák függetlenségi napja a Bastille várbörtön lerombolásának, illetve a francia forradalom kezdetének emlékére.

19 éve
A francia nemzeti ünnepen merényletet követtek el Jacques René Chirac köztársasági elnök ellen, aki sértetlen maradt.

108 éve
Omahában megszületett Gerald Ford, az Amerikai Egyesült Államok 38. elnöke.

136 éve
Sarah Elisabeth Goode lett az első afroamerikai nő, aki szabadalmi bejegyzést kapott; találmánya a felhajtható ágy volt.

111 éve
Az új-mexikói Melrose-ban világra jött William Hanna Oscar-díjra jelölt amerikai rajzfilmkészítő.

46 éve
Budapesten elhunyt Lengyel József Kossuth-díjas író, költő.

106 éve
Uppsalában megszületett Ingmar Bergman Oscar-életműdíjjal méltatott svéd filmrendező.

18 éve
Budapesten meghalt Janikovszky Éva Kossuth-díjas író, költő.

102 éve
Parmában világra jött Lino Ventura César-díjra jelölt olasz filmszínész, énekes.

5 éve
Budapesten elhunyt Esterházy Péter Kossuth-díjas és József Atti ladíjas író, publicista.

113 éve
Budapesten megszületett Glancz Sándor négyszeres világbajnok asztaliteniszező.

140 éve
Fort Sumnerben meghalt Henry McCarty (leginkább Billy, a Kölyök néven ismert) hírhedt amerikai törvényenkívüli.

91 éve
Budapesten világra jött Rimanóczy Yvonne Jászai Mari-díjas jelmeztervező.

FORRÁS: EZENANAPON.HU

SUDOKU

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírnunk a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1- től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

		1						3
		8			2		7	4
4	7			9	1			
7	3	4	9					2
1					3	4	8	6
			2	6			4	5
5	6		4			8		
9						3		

					4	3	6	
	8	2	6		1			4
		9			7			1
5		4			8			
9								8
			7			5		6
4			3			1		
2			9		5	4	7	
	7	3	4					

Székelyhon
Székelyföld napilapja, az Erdélyi Médiatér Egyesület médiaportfóliójának tagja.
A **Székelyhon** a Csíki Hírlap, a Gyergyói Hírlap, az Udvarhelyi Híradó és a Vásárhelyi Hírlap című újságok eggyé válásával létrejött napilap.

Főszerkesztő: Kozán István
Főszerkesztő-helyettes: Iszlai Katalin

Fiókszerkesztőség-vezetők:
Fülöp-Székely Botond (Székely udvarhely), Gergely Imre (Gyergyó szentmiklós), Iszlai Katalin(Csíkszereda), Simon Virág (Marosvásárhely)
Vezető tördelőszerkesztő: Csáki Ferencz
Fotórovat-vezető: Beliczay László
Reklám- és marketingigazgató: Fleisz Emőke
Tartalomigazgató: Szüszer Róbert
Ügyvezető igazgató: Nemes László

Szerkesztőségitagok:
Antal Erika, Dobos László, Hajnal Csilla, Horváth Bálint Ottó, Józsa Csongor, Korpos Attila, Kovács Attila, Kudelász Nóbel, Molnár Melinda, Orbán Zsolt, Széchely István, Zátyi Tibor

Fotó: Erdély Bálint Előd, Haáz Vince, Veres Nándor
Olvasószerkesztő: Sólyom Erika
Tördelőszerkesztők: Bajkó Zsuzsa, Haáz Vince
Reklámgrafika: Tóth Szilárd
Korrektor: László Gyopár
Tévéműsor, Szórakozás: Gräf Botond

Lapterv: Mihály László, Tókos Attila
Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Ügyfélszolgálataink:
530211 Csíkszereda, Márton Áron u. 18. szám
Telefon: 0266-371100, 0726-719955 • E-mail: hirdetes.csik@szekelyhon.ro
535500 Gyergyószentmiklós, Virág lakónegyed 41/E.
Telefon: 0266-361201, 0726-720330 • E-mail: hirdetes.gyergyo@szekelyhon.ro
540065 Marosvásárhely, Borsos Tamás u. 11. szám
Telefon: 0265-260170, 0726-720358 • E-mail: hirdetes.maros@szekelyhon.ro
535600 Székelyudvarhely, Bethlen Gábor u. 55. szám
Telefon: 0266-218361, 0726-719962 • E-mail: elofizetes@szekelyhon.ro

E-mail: szekelyhon@szekelyhon.ro (szerkesztőség),
apro@szekelyhon.ro (ügyfélszolgálat),
elofizetes@szekelyhon.ro (előfizetés online)

Az (X)szignóvalellátottszövegekfizetettreklámok,közlemények.
Amegjelentírásoknemfeltétlenülaszerkesztőségvéleményéttükrözik!
Szerkesztőségünk fenntartjaajogot,hogyabeérkezettlevelek
ésmásféleírásokközléséről döntsön. Kéz ira to kat nem őrzünk meg, és nem kül dünk vis sza.

Hir de tés fel vé tel és ter jesz tés a szerkesztőség címén hétköznap 8–16 óra között.
Megjelenik munkanapokon. Kiadó: Príma Press Kft. **ISSN:** 2067-5887

MEGVALÓSULT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL
MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR Alap

TRANSVERSUM MEDIA TRADE

A **Székelyhon** reklámfelületeit a **Transversum Media Trade** ügynökség értékesíti.

Elérhetőségek:
0726-720286
reklam@transversum.ro

www.transversum.ro